

بررسی میزان آگاهی و مهارت کارورزان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز در خصوص دوره‌ی پیشرفته مراقبت از بیمار ترومایی قبل و بعد از برگزاری کارگاه آموزشی در سال ۹۷-۱۳۹۶

کامبیز معصومی: عضو هیأت علمی، گروه طب اورژانس، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام خمینی (ره) اهواز، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

آرش فروزان*: عضو هیأت علمی، گروه طب اورژانس، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام خمینی (ره) اهواز، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

علی خوانین: عضو هیأت علمی، گروه طب اورژانس، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام خمینی (ره) اهواز، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

نساء موسوی: دانشجو، دانشکده پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

چکیده: با توجه به اهمیت برخورد و رویکرد صحیح به بیماران آسیب‌دیده در تروما و تأثیر برخورد صحیح در وضعیت این بیماران، این مطالعه با هدف ارزیابی آگاهی و مهارت دانشجویان سال آخر و ماقبل آخر دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز انجام شد.

این مطالعه روی پنجاه نفر از کارورزان بخش طب حاد دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز که توسط آموزش دانشکده پزشکی به بخش طب حاد دانشگاه معرفی شده بودند، انجام شد. این مطالعه به صورت مداخله‌ای قبل و بعد انجام شد تا آگاهی و مهارت دانشجویان را در برخورد با بیمار ترومایی بسنجد.

نتایج نشان داد که دانشجویان پس از شرکت در دوره عملکرد بهتری ($P < 0.001$) در همه زمینه‌ها نشان دادند. میانگین نمرات شرکت‌کنندگان در مطالعه پیش از آموزش‌های لازم، در بخش آگاهی $10,88 \pm 2,17$ بود که بعد از برگزاری کارگاه به $12,58 \pm 2,18$ رسید که تفاوت معنی‌دار بود ($P < 0.001$). در بخش مهارت میانگین نمرات در شروع مطالعه $11,40 \pm 2,66$ بود که بعد از مطالعه به $16,60 \pm 1,77$ رسید که به لحاظ آماری تفاوت معنی‌داری بود ($P < 0.001$). بیشترین پیشرفت در کسب مهارت دیده شد. آگاهی و مهارت دانشجویان سال آخر و سال ماقبل آخر پزشکی در برخورد صحیح با بیمار آسیب‌دیده در تروما مناسب نبود و این مشکل آموزشی می‌بایست با گنجانیدن برنامه‌های آموزشی همچون کارگاه انجام شده در مطالعه‌ی حاضر رفع شود.

واژگان کلیدی: آموزش پزشکی، ATLS، تروما، اورژانس، دانش و مهارت.

***نویسنده‌ی مسؤول:** عضو هیأت علمی، گروه طب اورژانس، دانشکده پزشکی، بیمارستان امام خمینی (ره) اهواز، دانشگاه

Email: md_89864@yahoo.com

علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران.

مقدمه

تروما یکی از مهمترین علل مرگ و میر و معلولیت در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه است. براساس تخمین مطالعات جهانی، تروما عامل ۱۰٪ از مرگ و میر ها در دنیا است. تقریباً ۹۰٪ از عوارض مرگ و میر مرتبط با تروما، در کشورهایی با سطح درآمد پایین و متوسط اتفاق می افتد و پیش بینی می شود که وقوع و عوارض مرتبط با تروما تا سال ۲۰۳۰ افزایش خواهد یافت (رسولی و همکاران ۱۳۹۰، علی و همکاران ۱۳۷۷).

شواهد نشان می دهد که بهبود اقدامات مراقبتی می تواند میزان عوارض و مرگ و میر مرتبط با تروما را در بیماران کاهش دهد و میزان بقا را افزایش دهد (آماراگبولام و همکاران ۲۰۱۳).

ATLS که برای اولین بار در Nebraska در سال ۱۹۷۸ به وسیله کالج جراحان آمریکا معرفی گردید، باعث افزایش دانش و مهارت حرفه ای پزشکان در مراقبت از بیماران ترومایی میگردد. در بسیاری از کشورها گذراندن این دوره برای کادر پزشکی اورژانس ها اجباری است (احمدی و همکاران ۲۰۱۷). مطالعاتی وجود دارد که نشان دهنده بهبود نتایج درمانی بیماران ترومایی بعد از آموزش ATLS است (ناوارو و همکاران ۱۳۹۳، علی و همکاران ۱۳۷۲، علی و همکاران ۱۳۷۶).

در کشور ما، هر چند آموزش رویکرد به بیمار ترومایی به طور فزاینده به بخشی از آموزش برنامه درسی دانشجویان پزشکی و پرستاری گنجانده شده است با این وجود میزان آگاهی و عملکرد در رویکرد به بیمار ترومایی در بین پرسنل پزشکی مورد سوال می باشد. این پژوهش کوشیده است تا با ارزیابی مهارت و آگاهی دانشجویان پزشکی که در سال آخر و ماقبل آخر تحصیل خود به سر می برند و بخش عمده آموزش های پزشکی را پشت سر گذاشتند در برخورد با بیماران ترومایی، کیفیت آموزش این مهم را در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور بسنجد.

مواد و روش ها

این مطالعه یک مطالعه مداخله ای قبل و بعد می باشد که با هدف ارزیابی آگاهی و مهارت کارورزان پزشکی در خصوص برخورد با بیماران ترومایی قبل و بعد از برگزاری کارگاه آموزشی به انجام رسید. این مطالعه روی ۵۰ نفر از کارورزان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، در بخش طب حاد دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز طی سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ انجام شد. نمونه گیری بصورت تصادفی ساده انجام شد.

معیار ورود به مطالعه معرفی کارورزان به بخش آموزشی طب حاد دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز توسط آموزش دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و معیار خروج عدم اعلام رضایت به شرکت در مطالعه بود. از کارورزان خواسته شد که در پیش آزمون شرکت کنند. شرکت در پیش آزمون شامل پاسخ به یک پرسشنامه که حاوی ۲۰ سوال کتبی بود، و بر اساس پرسشنامه ارزشیابی پیش از آزمون انجمن جراحان آمریکا (American College of Surgeons Committee on trauma) طراحی شده بود پاسخ دادند. بعد از آن مهارت هریک از کارورزان در خصوص رویکرد به بیمار ترومایی در برخورد با بیمار ترومایی شبیه سازی شده با آزمون OSCE سنجیده شد. مهارت کارورزان براساس چک لیست خاصی که در اختیار آزمون گر قرار داده شده بود سنجیده شد. عملکرد آزمون دهنده در هریک از موارد چک لیست به صورت رضایت بخش (نمره +۱)، ناقص (نمره ۰)، انجام نشده (نمره -۱) ارزیابی شد، و در انتها در فرم ارزیابی بر اساس عملکرد وی به فرد نمره داده شد.

در مرحله بعد کارگاه رویکرد به بیمار ترومایی به صورت تئوری و عملی (primary & secondary survey) براساس پروتکل های استاندارد تدریس بین المللی ATLS به کارورزان آموزش داده شد. افراد شرکت کننده به گروههای ۴ نفره تقسیم شد. که هر گروه توسط یک تیم ۸ نفره یکسان متشکل از مدرسان رسمی ATLS شاخه ی ایران آموزش داده شدند.

افزار Graphpad Prism نسخه 8 نیز در طراحی نمودارها بهره برده شد.

یافته ها

در این مطالعه ۵۰ نفر از کارورزان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور که کارورزی طب حاد خود را می گذرانند حضور داشتند. برای درک و مقایسه بهتر نتایج، در همه گروه ها، نمره بیست (۲۰)، که در کشور ایران در همه مقاطع آموزشی به عنوان نمره کامل در نظر گرفته می شود، معیار قرار داده شد و کلیه اعداد بر این اساس اصلاح شدند. هیچ یک از کارورزان، که در سال آخر یا سال پیش از آخر تحصیل خود بودند، سابقه شرکت در کارگاه های رسمی ATLS را ذکر نمی کردند. در ابتدا نتایج آگاهی، بدست آمده از پرسشنامه های پر شده توسط شرکت کنندگان در دو مرحله پیش و پس از دوره، و همچنین نتایج مهارت، سنجیده و نمره دهی شده توسط مدرسین دوره پیش از آموزش های عملی و پس از آن ها بررسی شد.

مباحث آموزشی تدریس شده شامل شوک، ترومای ماسکلواسکتال، راه هوایی، ترومای سر، ستون فقرات و پروسیجرهای عملی شامل تعیبه لوله ی سینه ای، کریکوتیروئیدتومی و DPL بود. نحوه آموزش بصورت تئوری و پرسش و پاسخ به همراه کارگاه عملی بود. مدت زمان دوره ۲۰ ساعت بود که طی ۲،۵ روز برگزار گردید. بعد از برگزاری کارگاه مجدداً آگاهی کارورزان به صورت کتبی و مهارت آن ها به صورت آزمون OSCE با همان روش قبل مورد ارزیابی قرار گرفت.

در پایان نتایج دو آزمون، قبل و بعد از برگزاری کارگاه با یکدیگر مقایسه شد.

برای مقایسه متغیرهای کمی در قبل و بعد از آموزش کارورزان T زوجی و برای متغیرهای کیفی و رتبه ای و متغیرهای کمی که توزیع نرمال ندارند، از آزمون ویل کاکسون استفاده می شود. سطح معنی داری ۰،۰۵ در نظر گرفته شد. کلیه آزمون ها با استفاده از نرم افزار SPSS ساخت شرکت IBM نسخه ۱۸ انجام شد. از نرم

جدول ۱. مقایسه نتایج قبل و بعد از دوره

نوع آزمون	Sig.	بعد از دوره	قبل از دوره	متغیر
		میانگین $\pm$ انحراف از معیار	میانگین $\pm$ انحراف از معیار میانه	
wilcoxon	<۰,۰۰۱	۱۲,۵۸ $\pm$ ۲,۱۸	۱۰,۸۸ $\pm$ ۲,۱۷	آگاهی
wilcoxon	<۰,۰۰۱	۱۶,۶۰ $\pm$ ۱,۷۷	۱۱,۴۰ $\pm$ ۲,۶۶	مهارت

جدول ۲. مرور عملکرد کلی دانشجویان پس از شرکت در دوره آموزشی

میانگین پیشرفت $\pm$ انحراف از معیار	تعداد (درصد)	متغیر	
		رخداد	پسرفت
۲,۱۷ $\pm$ ۱,۶۰	(۱۲) ۶	پسرفت	آگاهی
۰ $\pm$ ۰	(۱۲) ۶	بدون تغییر	
۲,۵۸ $\pm$ ۱,۳۵	(۷۶) ۳۸	پیشرفت	
۰ $\pm$ ۰	۰	پسرفت	مهارت

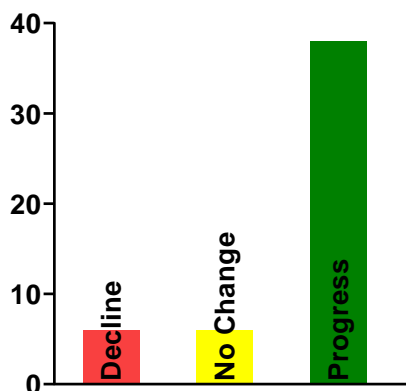
بدون تغییر	۰	±۰
پیشرفت	(۱۰۰)۵۰	۵,۲۰±۲,۰۴

نتیجه بعد از شرکت در دوره به $۱۲,۵۸ (۲,۱۷۶ \pm)$ افزایش پیدا کرد.

این تفاوت به لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.001$). در این میان، پیش از شرکت در دوره آموزشی، ۱۲ دانشجو موفق به کسب نمره قبولی در آگاهی نشدند. پس از برگزاری دوره آموزشی این تعداد به ۳ نفر رسید.

در تمامی بخش های مورد ارزیابی، دانشجویان پس از دیدن آموزش های لازم در طول دوره عملکرد بهتری نشان دادند و این تفاوت به لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.001$). بیشترین اختلاف در این قسمت در بخش کسب مهارت دیده شد که از میانگین نمره ۱۱,۴۰ به میانگین ۱۶,۶۰ صعود کرد و تمامی دانشجویان پیشرفت از خود نشان دادند.

سپس میان آگاهی تمام کارورزان پیش و پس از شرکت در دوره مقایسه صورت گرفت. نتایج مقایسه نشان داد که کارورزان در آگاهی پیش از برگزاری دوره نمره ۱۰,۸۸ ($۲,۱۷۲ \pm$) را به طور میانگین کسب کرده بودند که این نمودار عملکرد شرکت کنندگان را در آزمون آگاهی پس از دوره آموزشی نشان می دهد.

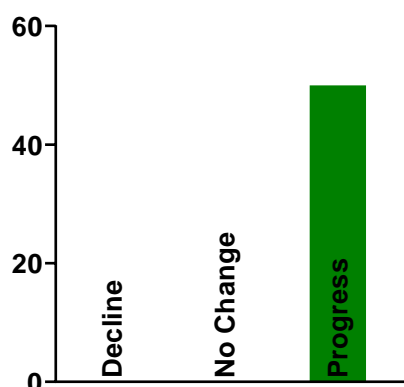
نمودار ۱. عملکرد شرکت کنندگان در آزمون آگاهی بعد از شرکت در دوره آموزشی

پیش از شرکت در دوره آموزشی، ۱۳ دانشجو موفق به کسب نمره قبولی در مهارت نشدند. پس از برگزاری دوره آموزشی این تعداد به صفر رسید.

میان مهارت تمام کارورزان پیش و پس از شرکت در دوره مقایسه صورت گرفت. نتایج مقایسه نشان داد که کارورزان در مهارت مقدماتی پیش از برگزاری دوره نمره ۱۱,۴۰ ($۲,۶۶۴ \pm$) را به طور میانگین کسب کرده بودند که این نتیجه بعد از شرکت در دوره به ۱۶,۶۰ ($۱,۷۷۲ \pm$) افزایش پیدا کرد. این تفاوت به لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.001$).

نمودار ذیل عملکرد شرکت کنندگان را در آزمون مهارت

پس از دوره آموزشی نشان می دهد.

نمودار ۲. عملکرد شرکت کنندگان در آزمون مهارت بعد از شرکت در دوره آموزشی

بحث

مطالعه ما نشان داد که آگاهی و مهارت‌های برخورد با بیمار ترومایی در میان کارورزان، که دانشجویان سال آخر و سال ماقبل آخر دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز بودند، در حد قابل قبولی نبود و در تعداد قابل توجهی از دانشجویان میانگین نمرات کسب‌شده در هیچ‌کدام از بخش‌های مورد آزمون حتی به کسب نیمی از نمره آزمون نیز نرسید. این مطالعه، نتیجه مطالعات قبلی از قبیل مطالعه علی و همکاران، ۱۳۷۴، چری و همکاران، ۱۳۸۴ و آزونسا و همکاران، ۱۳۸۱ در مورد دانش کم شاغلان سلامت و دانشجویان و تازه فارغ‌التحصیلان پزشکی نسبت به پایین بودن مهارت و آگاهی رویکرد به بیماران ترومایی را تأیید کرد.

همچنین این مطالعه نشان داد که آموزش اصول آگاهی و مهارت‌های برخورد با بیمار ترومایی به صورت کارگاهی، به طرز معنی‌داری عملکرد کارورزان پزشکی را در همه قسمت‌های سنجیده شده بهبود می‌بخشد. ($P < 0.001$) این نتایج با مطالعات قبلی داخلی از جمله مطالعه احمدی و همکاران، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۶ و همچنین مطالعات خارجی مانند مطالعه ویلیلمز و همکاران، ۱۳۷۶ همخوانی داشت. در این مطالعه شرکت در دوره آموزشی بیشترین تأثیر را بر مهارت‌های مقدماتی دانشجویان گذاشت.

مطالعه ما نشان داد که هیچ‌کدام از کارورزان، در کارگاه‌های ATLS برای برخورد با بیمار ترومایی شرکت کرده بودند و تحت آموزش‌های رسمی مشابه نیز قرار نگرفته بودند. با توجه به اینکه داشتن چنین مهارت و آگاهی‌ای با شرایط پرتنشی که دانشجویان پزشکی تجربه خواهند کرد ارتباط دارد، به نظر می‌رسد این مسأله باید مورد توجه قرار بگیرد و نقص‌های موجود رفع شوند.

با توجه به این‌که این مطالعه نشان داد که آگاهی و مهارت کارورزانی که در سال آخر و یا سال ماقبل آخر تحصیل خود بودند پایین و غیر مؤثر بود، و با توجه به اینکه داشتن آشنایی کافی با این توانایی می‌تواند جان بیماران را نجات بدهد و پزشکان به‌عنوان خط اول برخورد با بیماران ترومایی باید بتوانند از عهده کنترل و مدیریت شرایط بحرانی برخورد با چنین بیمارانی برآیند، به نظر می‌رسد که باید برنامه رسمی آموزشی در کوریکولوم دانشجویان پزشکی قرار بگیرد. همچنین با توجه به اینکه یکی از اهداف ATLS آموزش مهارت‌های نجات بیماران در شرایط بحرانی و پرتنش تروما است، به نظر می‌رسد باید تلاش مؤثرتر و رسمی‌تری برای چنین آموزشی در میان رشته‌های مختلف همانند دانشجویان پزشکی، و سایر رشته‌های مرتبط با بیماران ترومایی، از جمله پرستاران که در مراکز مراقبت‌های اولیه مشغول به

است، به نظر می‌رسد سال آخر پزشکی بهترین زمان برای انجام این آموزش‌ها باشد.

سیاسگزاری:

پروتکل این مطالعه مجوزهای لازم را از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه جندی‌شاپور اهواز اخذ نموده است و به شماره IR.AJUMS.REC.1397.262 در سامانه اخلاق در پژوهش ثبت شده است.

هزینه این مطالعه به‌عنوان بخشی از پایان‌نامه دکتری نساء موسوی به شماره B-97050 توسط دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز، اهواز، ایران پرداخت شده است.

References

- Ahmadi K, Sedaghat M, Safdarian M, 2013, Effect of Advanced Trauma Life Support program on medical interns' performance in simulated trauma patient management, *Chinese Journal of Traumatology*, vol.16, no.3, pp.145-8.
- Ahmadi K, Taleshi Z, Jokar A, et al 2017, Effect of Advanced Trauma Life Support (ATLS) Program on Nurse's Performance in Simulated Trauma Model, *Alborz University Medical Journal*, vol.6, no.3, pp.173-8. [in Persian]
- Ali J, Adam R, Butler AK, et al 1993, Trauma outcome improves following the advanced trauma life support program in a developing country, *The Journal of trauma*, vol.34, no.6, pp.890-.
- Ali JM, Cohen R, Reznick, RM 1995, Demonstration of acquisition of trauma management skills by senior medical students completing the ATLS program, *Journal of Trauma and Acute Care Surgery*, vol.38, no.5, pp.687-91.
- Ali J, Adam RU, Gana TJ, et al 1997, Trauma patient outcome after the Prehospital Trauma Life Support program, *Journal of Trauma and Acute Care Surgery*, vol.42, no.6, pp.1018-22.

مراقبت از بیماران ترومایی می‌شوند، صورت گیرد. ویلیامز و همکاران، قبلاً نشان داده بودند که حتی آموزش‌های خلاصه‌شده می‌تواند عملکرد پرسنل و دانشجویان را به طرز معنی‌داری در برخورد با بیمار ترومایی شبیه‌سازی شده بهبود ببخشد.

البته چنین آموزشی باید با مراقبت فراوان صورت بگیرد، زیرا مطالعاتی مانند مطالعه جایارامان و همکاران در سال ۱۳۹۳، بیان کرده بود که آموزش مهارت‌های ATLS در افرادی غیر از پزشکان و پرستاران، یعنی تیم‌های آمبولانس اعزامی را بررسی کرده بود، هیچ یافته‌ای به سود آموزش ATLS به این تیم‌ها پیدا نکرده بود و حتی در یک آنالیز نشان داده شد که در بیماران که Glasgow Coma Scale زیر ۹ داشتند و از تیم آمبولانسی مراقبت دریافت می‌کردند که آموزش ATLS دیده بودند، میزان مرگ و میر افزایش می‌یافت. (جایارامان و همکاران، ۱۳۹۳) همچنین یک مطالعه به مقایسه نتیجه آموزش ATLS و ارزیابی و مدیریت تروما (TEAM) بین دانشجویان سال آخر و دانشجویان سال ماقبل آخر پرداخت و بیان کرده بود که آموزش‌های فوق در میان دانشجویان سال آخر نتیجه بهتری دارد. (چری و همکاران، ۱۳۸۴).

نتیجه‌گیری

مطالعه ما نشان داد که میزان آگاهی و مهارت دانشجویان سال آخر و ماقبل آخر دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور نسبت به برخورد با بیمار ترومایی قابل قبول نبوده و نیازمند برگزاری کارگاه‌ها و آموزش بیشتر است. با توجه به اینکه تلاش برای نجات بیمار ترومایی، جزو مهارت‌های پایه‌ایست که دانشجویان پزشکی باید فرا بگیرند، و با توجه به اینکه این مهارت‌ها و آگاهی‌ها در طول زمان دست‌خوش تغییرات می‌شوند، به نظر می‌رسد که چنین آموزش‌هایی باید به صورت رسمی همراه با بازآموزی‌های منظم در برنامه آموزش دانشجویان قرار بگیرد. با توجه به مطالعاتی که پیش از این انجام شده

- Jayaraman S, Sethi D, 2010, Advanced trauma life support training for ambulance crews, *Cochrane Database of Systematic Reviews*, vol.1.
- Jayaraman S, Sethi D, Wong R 2014, Advanced training in trauma life support for ambulance crews, *Cochrane Database of Systematic Reviews*, vol.8.
- Navarro S, Montmany S, Rebaso P, et al 2014, Impact of ATLS training on preventable and potentially preventable deaths, *World journal of surgery*, vol.38, no.9, pp. 2273-8.
- Rasouli MR, Saadat S, Haddadi M, et al 2011, Epidemiology of injuries and poisonings in emergency departments in Iran, *Public health*, vol.125, no.10, pp.727-33.
- Williams MJ, Lockey AS, Culshaw MC 1997, Improved trauma management with advanced trauma life support (ATLS) training, *Emergency Medicine Journal*, vol.14, no.2, pp.81-3.
- Ali J, Cohen RJ, Gana TJ, et al 1998, Effect of the Advanced Trauma Life Support program on medical students' performance in simulated trauma patient management, *Journal of Trauma and Acute Care Surgery*, vol.44, no.4, pp.588-91.
- Amaraegbulam PI, Nwankwo, OE 2013, The level of knowledge of the advanced trauma life support protocol among nonspecialist doctors involved in trauma care in Enugu metropolis, *Nigerian journal of clinical practice*, vol.16, no.1, pp.67-70.
- Azcona LA, Gutierrez GE, Fernandez CJ, et al 2002, Attrition of advanced trauma life support (ATLS) skills among ATLS instructors and providers in Mexico, *Journal of the American College of Surgeons*, vol.195, no.3, pp.372-7.
- Cherry RA, Ali J, Williams JI, Trauma evaluation and management: who benefits among medical students?. *Journal of Surgical Research*, vol.15no.2, pp.189-92.

Assessing Knowledge and Skill Level of Medical Practitioners at Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences regarding to Advanced Course of Trauma-Patient Care before and after Workshop in 1396-97

Kambiz Masoumi: Faculty member, Department of Emergency Medicine, School of Medicine, Ahvaz Imam Khomains Hospital, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz. Iran.

Arash Forouzan*: Faculty member, Department of Emergency Medicine, School of Medicine, Ahvaz Imam Khomains Hospital, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz. Iran.

Ali Khavanin: Faculty member, Department of Emergency Medicine, School of Medicine, Ahvaz Imam Khomains Hospital, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz. Iran.

Nesa Mousavi: Student, Faculty of Medicine, Student research center, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz. Iran.

Abstract: Due to the importance of proper treatment and approach to patients suffering from Trauma and the effects of proper treatment on the condition of these patients, this study was conducted to evaluate the awareness and skills of final year and pre-final students of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences. This study was performed on fifty interns of the Acute Medicine Department of Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, who were introduced to Acute Medicine Department of University by the Educational department of Medicine School. This study was performed as pre- and post intervention to assess students' awareness and skills in dealing with Trauma patient. After analysis data, the results indicated that students showed better performance ($P < 0.001$) in all areas after participating in the course. The mean score of the participants in the study before the required training was 2.17 ± 10.88 in the awareness section, which reached 2.18 ± 12.58 after the workshop that there was a significant difference ($P < 0.001$), indeed. In particular, in the skill section, the mean score at the beginning of the study was 2.406 ± 11.40 which after training reached 1.607 ± 16.60 ; in fact, it was statistically significant ($P < 0.001$). Moreover, the most progress was made in acquiring skills. On the other hand, the knowledge and skills of final-year and pre-final-year medical students in dealing with the traumatized patient were not appropriate, therefore, this educational problem should be solved by applying required educational programs such as the workshop in the present study.

Keywords: Medical Education, ATLS, Trauma, Emergency, Knowledge and Skills.

*Corresponding author: Faculty member, Department of Emergency Medicine, School of Medicine, Ahvaz Imam Khomains Hospital, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz. Iran.

Email: md_89864@yahoo.com